

ALMENE FÆLLESSKABERS BETYDNING FOR MENNESKET – EN INTRODUKTION

Chalotte Glintborg¹ & Cecilie M.S. Thøgersen²

Fællesskaber er med til at udviske forskelle. Det handler ikke om, hvem vi er, men hvad vi er sammen om. Almene fællesskaber spiller en vigtig rolle som katalysator for at nedbryde fordomme, men også for at sikre deltagelse for alle. Mange børn, unge og voksne med handicap, eller som på anden måde lever i udsathed, står ofte uden for det organiserede fritids- og foreningsliv. Dette temanummer centrerer sig om fællesskabers betydning på udsatte- og handicapområdet. Gennem ti artikler belyses fællesskabernes mange nuancer inden for dette område.

Nøgleord: fællesskaber, handicap.

Keywords: communities, disability.

1. Indledning

Inden for social- og sundhedsområdet har personer ofte mange erfaringer med at indgå i ikke-ligeværdige relationer. De oplever ofte at være genstand for andres indsats eller rummelighed frem for at være et bidragende medlem af et selvvalgt alment fællesskab. I samme tråd bliver svaret på forebyggelse af ensomhed ligeledes ofte fællesskaber med andre ligesindede i aktivitets- og samværstilbud.

2. Temanummerets artikler

I dette temanummer sætter vi fokus på fællesskabers betydning på udsatte- og handicapområdet og afdækker fællesskabernes mange nuancer.

I artikel 1 *Et tomt review – interesse- og foreningsfællesskaber efter erhvervet hjerneskade* undersøger Cecilie M.S. Thøgersen, Chalotte Glintborg og Annegrete G. Månsson i et review, hvad vi internationalt ved

1 Chalotte Glintborg, ph.d. og lektor i rehabiliteringspsykologi, Aalborg Universitet, e-mail: cgl@ikp.aau.dk.

2 Cecilie M.S. Thøgersen, ph.d. og adjunkt i rehabiliteringspsykologi, Aalborg Universitet, e-mail: ceciliemst@ikp.aau.dk.

om betydningen af deltagelse i foreningslignende fællesskaber efter erhvervet hjerneskade.

Artikel 2 *Kulturvitaminer til Unge – mental sundhed, fællesskab og identitet* af Ida F. Hejlesen, Chalotte Glintborg, Stine L. Jacobsen og Anita Jensen belyser, hvilken betydning kulturaktiviteter til unge har for deltagernes oplevelse af egen mental sundhed, tilknytning til uddannelse og arbejde, muligheder for nye fællesskaber og identitet.

Artikel 3 *Skydeidræt som rehabiliterende indsats for personer med en erhvervet hjerneskade – et kvalitativt studie med fokus på betydning af deltagelse i almene fællesskaber* af Annegrete G. Månsson, Chalotte Glintborg, Kirsten A. Jensen og Camilla V. Sørensen kobler sig på idrætsprojektet HJERNE-Fokus og belyser, hvilken betydning skydeidræt har for personer med erhvervet hjerneskade.

Artikel 4 *Matching Brains – et peer-to-peer fællesskab, der støtter unge tilbage til livet efter en påvirkning på hjernen* af Mette R. Bystrup og Anne Præst undersøger erfaringer med, hvordan et peer-fællesskab (Matching Brains) kan bidrage til meningsskabelse og identitets-(re)konstruktion for unge med en påvirkning på hjernen i et senmoderne samfund.

Artikel 5 *Hverdagslivets sociale deltagelse blandt unge voksne med intellektuelle udviklingshandicap* af Gitte L. Rasmussen belyser sociale relationer og fællesskaber, fire unge voksne med udviklingshandicap har i deres hverdagsliv – set fra deres eget perspektiv.

Artikel 6 *'Bag de høje mure synger vi os nærmest frie' – en analyse af agens og underkastelse i Fangekoret* af Oliver Sander, Gustav Egede og Morten Nissen ser gennem teoretisk analyse og interviews på muligheden for etableringen af et fængselspraksisfællesskab, hvis formål ikke er resocialisering.

Artikel 7 *Fangekoret – et portræt af Louise Adrian* af Charlotte Mathiassen er både et mindeord for Louise Adrian, der døde i august 2024, men også en drøftelse af, hvad Louise Adrian intenderede med Fangekoret.

Artikel 8 *Ligeværdighed i lønnede arbejdsfællesskaber – dannelse af evnen til deltagelse i arbejdsfællesskaber gennem inklusion og tilhørsforhold i virksomheder* af Nikolai Lybæk og Maria Schimkat undersøger i et kvalitativt studie integrationen og engagementet af nye medarbejdere i organisationer, specifikt med udgangspunkt i Individuelt Planlagt job med Støtte (IPS).

Artikel 9 *'Jeg føler mig ikke alene i det her' – kaninassisteret compassion-fokuseret terapi for mennesker med funktionsnedsættelser* af Charlotte M. Højholdt, Camilla W. Sondrup, Steffi G. Larsen og Tia G.B. Hansen tager afsæt i en udviklet kaninassisteret compassion-fokuseret terapiform til personer med funktionsnedsættelser og skitserer hovedelementerne i denne terapiform og et oplevet udbytte.

Artikel 10 *Informantbaserede analyseredskaber til vurdering af kognitive funktioner hos personer med erhvervet hjerneskade – et scoping review af*

Charlotte M. Høgg, Anders D. Pedersen og Chalotte Glinborg identificerer gennem et review, hvilke informantbaserede analyseredskaber der findes til vurdering af personer med erhvervet hjerneskades kognitive funktionsniveau.

Rigtig god fornøjelse.